

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	4657
Αριθμ. Πρωτ. ΑΤΗΣ.ΚΑΤ.ΕΓΓΡΑΦΩΝ	223
Ημερομ. Κατάθεσης	3.3.2020

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

Αθήνα, 3 Μαρτίου 2020

Ερώτηση και Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: Λειτουργία και επέκταση του Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης «Ανταποδοτική Ανακύκλωση ΑΕ»

Το πρόσφατο, εκτενές δημοσίευμα της δημοσιογραφικής ιστοσελίδας «Inside Story» της 12/02/2020, επικαλούμενο έγγραφα του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ), υποστηρίζει ότι υπάρχουν αρκετά ζητήματα που πρέπει να διερευνηθούν αναφορικά με την λειτουργία του Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) «Ανταποδοτική Ανακύκλωση ΑΕ», αλλά και το αναθεωρημένο Επιχειρησιακό Σχέδιο, που έχει υποβάλει για αξιολόγηση το συλλογικό αυτό σύστημα προς τον ΕΟΑΝ, για την επόμενη εξαετία.

Ειδικότερα, στο δημοσίευμα αναφορικά με την έως τώρα λειτουργία του ΣΣΕΔ «Ανταποδοτική Ανακύκλωση ΑΕ», γίνεται λόγος για διαχρονική μη επίτευξη των στόχων ανακύκλωσης, προβλήματα με τα παρεχόμενα στοιχεία (ελλείψεις και ανακρίβεια δεδομένων, ακόμα και σε σχέση με τις ποσότητες των συλλεχθέντων υλικών που ανακυκλώνονται), πλημμελή εφαρμογή της βασικής μεθόδου συλλογής, καθώς και μεγάλες αποκλίσεις από τη δέσμευση για κάλυψη πανελλαδικής εμβέλειας, που είχε αναληφθεί το 2015 με βάση τα σχετικά έγγραφα του ΕΟΑΝ.

Επιπλέον, στο δημοσίευμα διατυπώνονται επιφυλάξεις για το αναθεωρημένο Επιχειρησιακό σχέδιο που έχει υποβάλλει η Ανταποδοτική Ανακύκλωση, ειδικότερα αν είναι εφικτοί οι νέοι στόχοι που έχει θέσει η εταιρεία για χωριστή συλλογή και ανακύκλωση, για ύπαρξη ασαφειών ως προς τον τρόπο που θα επιτευχθεί η νέα δέσμευση για πανελλαδική εμβέλεια, αλλά και για το γεγονός ότι κατά τον υπολογισμό των διαφορετικών κατηγοριών χρηματικών εισφορών δεν έχουν ληφθεί υπόψη κριτήρια οικολογικού σχεδιασμού προϊόντων, βάσει και των προβλέψεων του Ν. 4496/2017.

Η εξέταση του εξαετούς Επιχειρησιακού Σχεδίου της Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης από το ΔΣ του ΕΟΑΝ δεν ολοκληρώθηκε καθώς η συνεδρίαση του ΔΣ στις 26.6.2019 με αντικείμενο το θέμα αυτό διακόπηκε βίαια μετά από ανυπόστατες καταγγελίες όπως αναλυτικά αναφέρεται στο δελτίο τύπου του ΕΟΑΝ (<https://www.eoan.gr/el/content/671/deltio-tyrou-viaii-diakopi-dioikitikoy-symvouliou-eoan>). Στο ίδιο δελτίο τύπου ο ΕΟΑΝ θέτει το ερώτημα αν «..Υπάρχουν κάποιοι που δεν επιθυμούν τη συζήτηση για τα αποτελέσματα και τον σχεδιασμό της ανακύκλωσης; Υπάρχουν κάποιοι που ανησυχούν για τη συζήτηση σχετικά με την διαφάνεια στον τρόπο που διανέμεται ο κοινωνικός πόρος της ανακύκλωσης;».

Αντίστοιχα ούτε η συνεδρίαση της 28ης Ιουνίου 2019 ολοκληρώθηκε, ο ΕΟΑΝ με δελτίο τύπου (<https://www.eoan.gr/el/content/672/deltio-tyrou-o-eoan-diapseydei-tin-anakoynosi-tis-antapodotikis-anakyklosis>) κατήγγειλε ότι το Συλλογικό Σύστημα «Ανταποδοτική Ανακύκλωση» επέλεξε με κάθε μέσο να διακόψει τη συζήτηση για την εξέταση του εξαετούς επιχειρησιακού του σχεδίου.

Στο ίδιο δελτίο τύπου ο ΕΟΑΝ, στο πλαίσιο του θεσμικού του ρόλου επαναλαμβάνει ότι και το Συλλογικό Σύστημα της «Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης» οφείλει να εγγυάται για λογαριασμό των συμβεβλημένων παραγωγών του την επίτευξη των στόχων του μέσα από την περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση των αποβλήτων συσκευασιών τους, αλλά και την απεικόνιση των απολογιστικών αποτελεσμάτων διασφαλίζοντας τη διαφάνεια στη διαχείριση του κοινωνικού πόρου λόγω της ιδιότητας του και εφ' όσον εισπράττει χρήματα από τους εν λόγω παραγωγούς. Ακόμη, ο ΕΟΑΝ στο ίδιο δελτίο τύπου, αναφέρει ότι η προσαρμογή του Συστήματος «Ανταποδοτική Ανακύκλωση» στις θεσμικές απαιτήσεις που πρέπει να εφαρμόσει, βάσει του νόμου 4496/2017, και η επίτευξη των στόχων που του έχουν τεθεί για την ανακύκλωση, δεν μεταβάλλονται από οποιουσδήποτε πολιτικούς συσχετισμούς.

Όμως ακόμη και σήμερα, επτά μήνες μετά η εκκρεμότητα παραμένει καθώς το όποιο επιχειρησιακό σχέδιο του συστήματος της «Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης» δεν φαίνεται να έχει εγκριθεί από το νέο ΔΣ του ΕΟΑΝ.

Με βάση τα παραπάνω, προκαλεί τουλάχιστον έκπληξη η ανακοίνωση, μέσω του Υπουργείου Εσωτερικών, και όχι του αρμόδιου Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή του ΕΟΑΝ, πιλοτικού προγράμματος της Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης με 45 ΚΑΑ στους Δήμους Άνδρου, Ναυπλίου, Καλλιθέας, Νέας Σμύρνης και Ιωαννίνων, καθώς, όπως διαφαίνεται, ενώ δεν έχει ακόμη εγκριθεί το αναθεωρημένο Επιχειρησιακό Σχέδιο για την Ανταποδοτική Ανακύκλωση ΑΕ -και παρά όλες τις ανωτέρω αντιφάσεις- εγκαινιάζονται πολυχώροι και νέα Κέντρα Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης στους πιλοτικούς Δήμους.

Όσον αφορά δε αυτό τον εξοπλισμό, πρόσφατο δημοσίευμα της εφημερίδας «Αυγή» (1/2/2020) αναφέρεται στην εγκατάσταση Κέντρων Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης σε χώρο του Δήμου Καλλιθέας, χαρακτηρισμένου ως «κοινόχρηστο πράσινο», χωρίς προηγούμενη έγκριση από τις αρμόδιες Τεχνικές Υπηρεσίες, ενώ θέτει ερωτήματα

παράβασης των κανόνων δόμησης, περί αυθαίρετων κατασκευών, καθώς και παράβασης των κανόνων περί διαφήμισης και χώρων πρασίνου.

Επιπλέον εγείρονται εύλογα ερωτήματα σε σχέση με τα χρηματοοικονομικά δεδομένα του πιλοτικού προγράμματος του ΥΠΕΣ, όπως το κόστος και οι πηγές χρηματοδότησης του σχεδίου, τα δεδομένα στα οποία στηρίζεται το οικονομικό αντίτιμο για την επιστροφή αποβλήτων συσκευασιών που εξήγγειλε το Υπουργείο Εσωτερικών, το συνολικό κόστος που αυτό συνεπάγεται για την ανακύκλωση στη χώρα. Ακόμη, γεννιέται το ερώτημα αν όλα τα ανωτέρω περιλαμβάνονται στο επιχειρησιακό σχέδιο του Συστήματος όπως και ποιες επιπτώσεις θα έχει η προώθηση του πιλοτικού προγράμματος στα έργα Μπλε Κάδου και Μπλε Κώδωνα, του άλλου ΣΕΔ (ΕΕΑΑ), τα οποία ήδη εφαρμόζονται στους Δήμους του πιλοτικού προγράμματος.

Επειδή είναι υποχρέωση της χώρας η επίτευξη των στόχων ανακύκλωσης

Επειδή η ανακύκλωση και η διαλογή στην πηγή είναι θέμα ποιότητας ζωής και τοπικής ανάπτυξης, όπως και άξονας της κυκλικής οικονομίας

Επειδή η εφαρμογή της νομοθεσίας στοχεύει στην ισοτιμία και διαφάνεια στη λειτουργία των Συστημάτων (ΣΕΔ) και στη βελτιστοποίηση της λειτουργίας τους

Επειδή βασικός στόχος του νόμου 4496/17 είναι ο καλύτερος έλεγχος και ο εξορθολογισμός του κόστους των αντίστοιχων υπηρεσιών καθώς και η προώθηση οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων, ώστε να προκύπτει ανταποδοτικό όφελος προς τον πολίτη από την ανακύκλωση

Επειδή οι δράσεις των Συστημάτων πρέπει να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται ούτως ώστε να επιλέγεται η πλέον ενδεδειγμένη μέθοδος εναλλακτικής διαχείρισης της προετοιμασίας επαναχρησιμοποίησης, της συλλογής, μεταφοράς, αποθήκευσης, ανάκτησης και ανακύκλωσης των αποβλήτων, σύμφωνα με την ιεράρχηση των δράσεων και εργασιών διαχείρισης αποβλήτων του άρθρου 29 του Ν.4042/2012,

Επειδή από την αποτελεσματική λειτουργία των ΣΣΕΔ εξαρτάται η διαθεσιμότητα, και η εγγύτητα στον εξοπλισμό ανακύκλωσης καθώς και η εύκολη πρόσβαση των πολιτών και των Δήμων σε αυτόν

Επειδή χωρίς ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανακύκλωσης και διαλογής στην πηγή και κατ' επέκταση εκτροπής από την ταφή των απορριμμάτων δεν θα μπορεί να εφαρμοστεί η νέα τιμολογιακή πολιτική στη διαχείριση απορριμμάτων και να αποδώσει τόσο οικονομικά οφέλη και εργαλεία στους ΟΤΑ, δηλαδή κίνητρα και αντικίνητρα.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

1. Για ποιους λόγους καθυστερεί η έγκριση του Αναθεωρημένου Επιχειρησιακού Σχεδίου του ΣΣΕΔ Ανταποδοτική Ανακύκλωση ΑΕ; Πότε θα ολοκληρωθεί η αξιολόγησή του;

2. Περιλαμβάνεται στο Επιχειρησιακό Σχέδιο του ανωτέρω Συστήματος το εξαγγελθέν πιλοτικό πρόγραμμα του Υπουργείου Εσωτερικών και έχει εγκριθεί αυτό από τον ΕΟΑΝ;
3. Ποια τα επιμέρους στοιχεία αξιολόγησης και συμμόρφωσης του φορέα ΣΣΕΔ Συσκευασιών «Ανταποδοτική Ανακύκλωση Α.Ε.» και του αναθεωρημένου Επιχειρησιακού του Σχεδίου, σύμφωνα με τις εισηγήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών του ΕΟΑΝ;
4. Με βάση ποιο επιχειρησιακό σχέδιο προχωρά η υλοποίηση του πιλοτικού προγράμματος του Υπουργείου Εσωτερικών στους 5 Δήμους; Με βάση ποια κριτήρια πραγματοποιήθηκε η επιλογή των δήμων, ποια η προβλεπόμενη χωροθέτηση των υποδομών του ΣΣΕΔ Ανταποδοτική Ανακύκλωση, που προβλέπονται στο πιλοτικό πρόγραμμα, και σε ποια κριτήρια βασίστηκε;
5. Ποια τα οικονομικά στοιχεία του πιλοτικού προγράμματος που εξήγγειλε το Υπουργείο Εσωτερικών; Ποιο το συνολικό κόστος, ποιες οι πηγές χρηματοδότησης του σχεδίου, και ποια τα δεδομένα στα οποία στηρίζεται το οικονομικό αντίτιμο για την επιστροφή αποβλήτων συσκευασιών;
6. Είναι σε γνώση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στοιχεία από την παρακολούθηση και αξιολόγηση του πιλοτικού προγράμματος της Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης ΑΕ, τα οποία καταγράφονται, σύμφωνα με τις δηλώσεις του Υπουργού Εσωτερικών, από ανεξάρτητη επιστημονική ομάδα; Έχει κατατεθεί σχετική ενημέρωση στον ΕΟΑΝ που είναι και ο μόνος αρμόδιος φορέας για την εν λόγω αξιολόγηση, με βάση τον 4496/17; Πότε αναμένεται να ολοκληρωθεί η αξιολόγηση αυτή και να δημοσιοποιηθούν τα αποτελέσματά της;

Και ζητούμε την κατάθεση όλων των σχετικών εγγράφων και ειδικότερα:

1. το αναθεωρημένο επιχειρησιακό σχέδιο στην τρέχουσα μορφή του και όλα τα έγγραφα παρατηρήσεων των υπηρεσιών του ΕΟΑΝ και διευκρινίσεων της Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης Α.Ε. σε σχέση με αυτό
2. όλα τα έγγραφα εισηγήσεων και αξιολογήσεων των υπηρεσιών του ΕΟΑΝ που είχαν υποβληθεί προς το ΔΣ του ΕΟΑΝ που συνεδρίασε στις 26.6.2019, καθώς και όλες οι μεταγενέστερες εισηγήσεις των υπηρεσιών προς το ΔΣ του ΕΟΑΝ για το συγκεκριμένο θέμα
3. όλα τα έγγραφα και οι εκθέσεις που σχετίζονται με την παρακολούθηση και αξιολόγηση του πιλοτικού προγράμματος της Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης ΑΕ από ανεξάρτητη επιστημονική μονάδα σύμφωνα με την σχετική ανακοίνωση του Υπουργείου Εσωτερικών.

Οι ερωτώντες βουλευτές

Φάμελλος Σωκράτης

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αλεξιάδης Τρύφων

Βαρδάκης Σωκράτης

Γιαννούλης Χρήστος

Γκαρά Αναστασία

Ελευθεριάδου Σουλτάνα

Ζουράρης Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νίκος

Μαμουλάκης Χάρης

Μάρκου Κώστας

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Αικατερίνη

Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα

Παπανάτσιου Αικατερίνη

Πέρκα Θεοπίστη (Πέττη)

Ραγκούσης Γιάννης

Σαντορινιός Νεκτάριος

Σαρακιώτης Ιωάννης

Σκουρλέτης Παναγιώτης

Σκουρολιάκος Πάνος

Συρμαλένιος Νίκος

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Φίλης Νίκος

Χρηστίδου Ραλλία